Nr. 33. 1931.

GAZETA URZĘDOWA

POWIATU KATOWICKIEGO

Wychodzi tygodniowo. — Cena prenumeraty kwartalnie **3 złote.** — Cena pojedyńczego numeru **30 groszy.**
Przyjmowanie ogłoszeń w Redakcji, gmach Wydz. Pow. pokój 36.
Redaktor: Franciszek Bąk st. insp. Wydz. Pow., tel. 148, 149, 2619

KATOWICE, piątek, dnia 14 sierpnia 1931 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

STATUT

POWIATOWEGO SĄDU KUPIECKIEGO KATOWICE

Na podstawie § 1 ustęp 1, 4 i 6 ustawy o Sądach Kupieckich z dnia 6 lipca 1904 roku (Dz. Ust. Rz. niem. str. 266) w brzmieniu rozporządzeń z 12 maja i 29 października 1920 r (Dz. Ust. Rz. niem. str. 958 i 1843) oraz ustawy z 14 stycznia 1922 r (Dz. Ust. Rz. niem. Cz. I str. 155) łącznie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 r (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 32, poz. 322) i ustawą z dnia 17 lipca 1924 r (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 72, poz. 697), po wysłuchaniu przedstawicieli kupców i pomocników handlowych wydaje się dla powiatu Katowickiego stosownie do uchwał komisarycznego Wydziału Powiatowego z dnia 29 września 1927 r, 27 czerwca 1929 r i 25 września 1929 r następujący statut Powiatowego Sądu Kupieckiego.

Część I.

Przepisy ogólne.

§ 1.

Do rozpatrywania sporów, powstałych ze stosunku służbowego lub uczniowskiego pomiędzy kupcami z jednej strony a pomocnikami handlowymi lub uczniami handlowymi z drugiej strony zostaje utworzony sąd kupiecki, pod nazwą

„Powiatowy Sąd Kupiecki Katowice".

Siedziba jego znajduje się w mieście Katowice. Obwód jego obejmuje wszystkie gminy powiatu z wyjątkiem miasta Mysłowice.

§ 2.

Sąd Kupiecki jest właściwy bez względu na wartość przedmiotu sporu, do rozpatrzenia sporów wymienionych w § 1 ustęp 1 o ile dotyczą:

1. rozpoczęcia, dalszego trwania i rozwiązania stosunku służbowego lub uczniowskiego, wydania formy lub treści świadectwa, jak również udzielenie, formy, lub treści informacji pracodawcy o pomocniku handlowym lub uczniu.

2. świadczeń ze stosunku służbowego lub uczniowskiego.

3. zwrotu świadectw, papierów legitymacyjnych albo innych przedmiotów, oddanych z powodu zawarcia stosunku służbowego lub uczniowskiego.

4. pretensji o odszkodowanie albo zapłatę kary konwencjonalnej z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków, dotyczących

czynności. określonych pod Nr. 1—3, jak również bezprawnych lub nieprawdziwych zapisków w świadectwach, książkach kasy chorych lub kartach kwitowych ubezpieczenia funkcjonarjuszów i inwalidów, kartach podatkowych i podobnych dokumentach jak również wskutek zaciągnięcia udzielenia odmowy lub treści informacji pracodawcy o pomocniku handlowym lub uczniu.

5. pretensyj z umowy, na podstawie której pomocnik handlowy lub uczeń zostaje ograniczony w swej zawodowej pracy po ukończeniu stosunku służbowego lub uczniowskiego.

§ 3.

Umowy, na podstawie których wyklucza się rozpatrzenie przez sąd kupiecki sporów przyszłych, należących do kompetencji sądu kupieckiego, są nieważne.

§ 4.

Rozpatrywanie sporów, powstałych ze stosunku służbowego pomocników handlowych, których zarobek roczny z pracy przekracza 6.000 złotych, jak również sporów pomocników i uczni zatrudnionych w aptekach, nie należy do kompetencji sądu kupieckiego.

§ 5.

Sąd kupiecki składa się z 1 przewodniczącego, 2 zastępców przewodniczącego i 8 ławników. Liczba zastępców przewodniczącego i ławników może zostać zmienioną uchwałą Wydziału Powiatowego.

§ 6.

Na członka sądu kupieckiego, nie wyłączając przewodniczącego i jego zastępców można powołać tylko osobę, która jest obywatelem Państwa Polskiego i ukończyła 25 lat życia.

Nie powołuje się na członków Sądu kupieckiego osób niezdolnych do piastowania tego urzędu, wskutek ułomności psychicznych lub fizycznych.

Nadto nie powołuje się na członków Sądu kupieckiego osób:

1. które utraciły zdolność do piastowania tego urzędu na skutek zasądzenia wyrokiem w postępowaniu karno-sądowem;
2. przeciwko którym wdrożono postępowanie z powodu zbrodni lub występku, które spowodować mogą utratę obywatelskich praw honorowych lub zdolności do piastowania urzędów publicznych;
3. które z powodu zarządzenia sądowego ograniczone są w rozporządzaniu swym majątkiem.

§ 7.

Przewodniczącego sądu i jego zastępców wybiera Wydział Powiatowy na przeciąg 1—3 lat, przestrzegając przytem postanowień § 11 ustawy o sądach kupieckich.

§ 8.

Ławnicy muszą być powołani w połowie z pośród kupców, zatrudniających regularnie przynajmniej 1 pomocnika handlowego lub ucznia przez cały rok albo w pewnych okresach roku, a w połowie z pośród pomocników handlowych.

Ławników z koła kupców wybierają kupcy, wymienieni w ustępie 1. ławników z koła pomocników handlowych zaś pomocnicy handlowi. Wybór następuje na przeciąg trzech lat. Ponowny wybór jest dopuszczalny.

§ 9.

Czynne prawo wyborcze posiadają osoby obojga płci, które:

a) ukończyła 21 rok życia,

b) w okręgu sądu kupieckiego mają przedsiębiorstwo handlowe lub są tam zatrudnione,

c) są obywatelami państwa Polskiego.

Osoby wymienione w § 10 ustęp 1 ustawy o sądach kupieckich, nie mają prawa wybierania.

§ 10.

Jako kupców według §§ 7 i 8 należy również uważać członków zarządu spółki akcyjnej, zapisa-

nej spółki lub osoby prawnej, mającej znaczenie kupca jak również kierowników spółki z ogr. odp.

§ 11.

Wybór ławników jest bezpośredni i tajny. Odbywa się na zasadzie systemu stosunkowości.

W celu przeprowadzenia wyborów Przewodniczący Wydziału Powiatowego rozdziela powiat na obwody wyborcze.

Prawo wyborcze wolno wykonać tylko w tym obwodzie, do którego została przydzieloną miejscowość (dzielnica, ulica) będąca w czasie przeprowadzenia wyborów siedzibą przedsiębiorstwa, wzgl. miejscem zatrudnienia danego wyborcy.

§ 12.

Dla obwodów wyborczych zostają utworzone celem kierowania głosowaniem Wydziały wyborcze.

Jeden z Wydziałów wyborczych zostaje wyznaczony przez przewodniczącego Wydziału Powiatowego, jako Główny Wydział Wyborczy, do którego należy ogólne przeprowadzenie wyborów.

Każdy Wydział wyborczy składa się z przewodniczącego, 2-ch ławników i protokólanta. Dla każdego członka należy wybrać przynajmniej 1 zastępcę.

Przewodniczących i protokólantów Wydziałów wyborczych oraz ich zastępców mianuje przewodniczący Wydziału Powiatowego. Ławników i ich zastępców wybierają kupcy i pomocnicy handlowi, czynni jako członkowie sądu kupieckiego, drogą wyboru tajnego albo przez aklamacje i to po połowie z pośród kupców i pomocników handlowych Po raz pierwszy mianuje ławników Wydziałów wyborczych i ich zastępców przewodniczący Wydziału Powiatowego z zachowaniem powyższych przepisów.

§ 13.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego zarządza wybory, oznacza dzień głosowania i lokale wyborcze oraz ogłasza to dwukrotnie przynajmniej na 6 tygodni przed wyborami w gazecie używanej do urzędowych ogłoszeń władzy powiatowej. W ogłoszeniu należy równocześnie podać czas głosowania, skład osobowy Wydziałów wyborczych, miejsce ich urzędowania oraz zawezwać uprawnionych do głosowania do złożenia list kandydatów na ławników Sądu Kupieckiego na ręce przewodniczącego Głównego Wydziału wyborczego z zaznaczeniem, że głosowanie odbywa się tylko na zatwierdzone listy kandydatów

Jedna lista może obejmować najwyżej 18 kandydatów.

Kandydaci winni być dokładnie oznaczeni przez podanie nazwiska, imienia, roku urodzenia, zawodu i miejsca zamieszkania a ich nazwisko opatrzone numerem porządkowym.

Listy kandydatów należy ustalić dla kupców i pomocników handlowych z osobna. Listy te muszą być podpisane przez conajmniej 10 wyborców odnośnego grona wyborczego z wymienieniem zastępcy, upoważnionego do ewent. pertraktacyj i przedstawione co najmniej na 3 tygodnie przed wyborami. Jeżeli nikt z podpisanych nie jest wymieniony wyraźnie jako zastępca listy kandydatów, wtedy podpisanego na pierwszem miejscu należy uważać jako zastępcę listy. Wyborcę, który podpisał kilka list kandydatów, należy skreślić z wszystkich list kandydatów. Zastępcom owych list, w razie potrzeby należy polecić, by w miejsce skreślonego podpisu wystarali się o inny podpis.

Kandydatów, przedstawionych na kilku listach, Główny Wydział Wyborczy wzywa do oświadczenia się, do której listy zechcą być przydzieleni. Jeżeli w ciągu trzech dni nie oświadczą się w sposób wystarczający, wtedy zalicza ich się do tej listy, na której są przedstawieni na pierwszem miejscu. Jeżeli są umieszczeni na wszystkich listach na tem samem miejscu, wtedy zalicza ich się do listy, która pierwsza była przedstawioną. Jeżeli listy wpłynęły w tym samym dniu, rozstrzyga los.

Przewodniczący Głównego Wydziału Wyborczego oznacza listy kandydatów numerami porządkowemi, wedle kolejności przedstawienia. Główny Wydział Wyborczy bada je i po usunięciu przez zastępców list ewentl. braków zatwierdza i ogłasza je najpóźniej na 14 dni przed wyborami w gazecie wymienionej w ustępie 1.

Zatwierdzone listy kandydatów winny być wyłożone do wiadomości publicznej w lokalu urzędowania Głównego Wydziału Wyborczego, najpóźniej 10 dni przed wyborami.

Jeżeli tylko jedna lista zostanie przedłożona, wtedy wymienieni na tejże kandydaci uważani są za wybranych bez przeprowadzenia aktu wyborczego.

§ 14.

Akt wyborczy jest jawny, zaś głosowanie tajne.

Każdy wyborca winien się wylegitymować przed Wydziałem wyborczym na jego żądanie. Jako legitymacja wystarczy dla kupców poświadczenie o dokonanem według § 14 ordynacji przemysłowej zgłoszeniu przedsiębiorstwa albo ostatnie pokwitowanie zapłaty podatku przemysłowego dla pomocników handlowych, zaś świadectwo pryncypała lub władzy policyjnej. Uznanie innych legitymacyj zależy od Wydziału wyborczego.

§ 15.

Prawo głosowania wykonać można tylko osobiście przez oddanie kartki głosowania, którą należy ręcznie wypisać lub sporządzić w drodze powielenia i która winna zawierać tyle nazwisk, ile należy wybrać ławników. Kartkę głosowania należy włożyć do urzędowej koperty, którą otrzymuje się od Wydziału wyborczego. Głosować można tylko na jedną z dopuszczonych list kandydatów. Zgłaszających się do wyboru należy zapisać do 2 tabelarycznie sporządzonych list, z których jedna jest przeznaczona dla kupców, druga dla pomocników handlowych, a które zawierają w pierwszej rubryce numer bieżący głosujących wyborów, w drugiej ich nazwiska, a w trzeciej uwagi co do legitymacji.

W liście pomocników handlowych należy umieścić czwartą rubrykę, w której podać należy kupca, u którego dany wyborca pracuje.

Jeśli zgłaszający się do wyboru zostanie jako nieuprawniony do wyboru oddalony, należy bez względu na to, nazwisko jego wciągnąć do listy, do której się zgłosił i zaznaczyć przyczynę oddalenia.

Do zebrania kartek głosowania należy ustawić dla kupców i pomocników handlowych po jednej urnie wyborczej, do których uznani jako uprawnieni do głosowania wkładają swoje kartki głosowania, włożone do urzędowych kopert.

Umieszczenie znaków zewnętrznych lub podpisów i również protestów lub zastrzeżeń na kartkach głosowania jest niedopuszczalne.

§ 16.

Po upływie czasu ustanowionego dla dokonania wyboru, należy jeszcze dopuścić do wyboru tylko te osoby, które już w lokalu wyborczym są obecne. Następnie należy zamknąć głosowanie. Członkowie Wydziału wyborczego mają obowiązek zaświadczenia na listach swemi podpisami, że w wyznaczonym dla wyboru czasie nikt więcej nie zgłosił się do wykonania swego prawa wyborczego.

Po ukończeniu wyboru należy wyjąć z urn koperty i je policzyć. Jeżeli przy porównaniu liczby kopert z liczbą wyborców, którzy według list wzięli udział w wyborach, wykaże się różnica, wtedy należy to razem ze służącemi do wyjaśnienia sprawy przyczynami zaznaczyć w protokóle wyborczym.

Następnie wyjmuje się kartki głosowania z kopert i ustala się liczbę oddanych ważnych głosów.

W razie wątpliwości, czy kartka głosowania jest ważną, rozstrzyga Wydział wyborczy większością głosów, przy równej liczbie głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Potem spisuje się protokół, do którego wpisuje się imiona i nazwiska członków Wydziału wyborczego, początek i koniec wyborów, wszystkie uchwały Wydziału wyborczego z krótkiem uzasadnieniem tychże oraz wynik wyborów.

Odnośnie do wyniku wyborów Wydział wyborczy winien podać liczby wogóle oddanych głosów, liczbę głosów unieważnionych i liczbę głosów ważnych, przypadłych na poszczególne listy kandydatów.

Protokół przesyła się, po podpisaniu przez wszystkich członków Wydziału wyborczego, natychmiast do Głównego Wydziału Wyborczego. Razem z protokółem należy przesłać listy tabelaryczne i kartki głosowania, które winny znajdować się w opieczętowanym pakiecie.

Główny Wydział Wyborczy rozdziela liczbę mandatów na poszczególne grupy wyborcze, w stosunku do głosów dla danej grupy oddanych, a mianowicie w ten sposób, że naprzód wypośrodkuje dzielnik wyborczy. W tym celu należy sumę wszyst-

kich ważnych dla wszystkich grup oddanych głosów podzielić przez liczbę mandatów, powiększoną o 1, następna cała wyższa od ilorazu liczba jest dzielnikiem wyborczym.

Liczbę na każdą poszczególną listę kandydatów oddanych głosów dzieli się następnie przez liczbę dzielnika wyborczego, poczem przydziela Główny. Wydział Wyborczy każdej grupie wyborczej tyle mandatów ile razy dzielnik wyborczy mieści się w sumie dla danej grupy oddanych głosów.

Przykład 1.

Ilość ławników wynosi 12. Oddanych ważnych głosów 960. Z tego otrzymała:

lista Nr. 1	480 głosów
lista Nr. 2	296 głosów
lista Nr. 3	184 głosów
razem	960 głosów.

Dzielnik wyborczy wynosi:

960 (liczba oddanych głosów) podzielona przez 13 (12+1 t. j. ilość ławników powiększona o 1) a więc:

960 : 13 =73 11/13

następną całą wyższą liczbą jest 74, dzielnik wyborczy wynosi zatem 74.

Otrzymuje więc:

lista Nr. 1	480 : 74 =6 mandatów	pozostaje	36 głosów
lista Nr. 2	296 : 74 =4 „	„	— „
lista Nr. 3	184 : 74 =2 „	„	36 „

Obsadzono zatem 12 mandatów.

Przykład 2.

Ilość ławników wynosi 30. Oddano ważnych głosów 1240. Z tego otrzymały:

lista Nr. 1	264 głosów
lista Nr. 2	525 „
lista Nr. 3	412 „
lista Nr. 4	39 „
razem	1240 głosów.

Dzielnik wyborczy oblicza się:

1240 : 31 (t.j. 30+1)=40. Następną wyższą całą liczbą jest 41, a więc dzielnik wyborczy wynosi 41. (Dalsze obliczenia jak przykład 1).

Jeżeli wszystkich mandatów nie rozdzielono, przydziela się zbywające mandaty po kolei tym grupom, które przy przeprowadzonym podziale wykazały największą resztę podziału.

Jeżeli reszty podziału są przy kilku grupach równe, przydziela się mandat tej grupie, która uzyskała więcej głosów, w razie równości głosów rozstrzyga los.

Liście kandydatów, która uzyskała głosów mniej, niż wynosi dzielnik wyborczy, nie przysługuje prawo do żadnego mandatu.

Przykład 1.

Ilość ławników wynosi 30. Oddano ważnych głosów 2853. Z tego otrzymały:

lista Nr. 1	1328 głosów
lista Nr. 2	605 „
lista Nr. 3	463 „
lista Nr. 4	457 „
razem	2853 głosów.

Dzielnik wyborczy oblicza się:

2853 : 31 (t.j. 30+1) =92 1/31, następną wyższą całą liczbą jest 93, dzielnik wyborczy wynosi zatem 93.

A więc otrzymują:

lista Nr. 1	1328 : 93 =14 mandatów	pozostaje	26 głos.
lista Nr. 2	605 : 93 = 6 „	„	47 „
lista Nr. 3	463 : 93 = 4 „	„	91 „
lista Nr. 4	457 : 93 = 4 „	„	85 „

Rozdzielono zatem tylko 28 mandatów, pozostałe 2 mandaty przypadają po jednym liście 3 i 4, ponieważ wykazują one największą resztę podziału (91 i 85).

Przykład 2.

Liczba ławników wynosi 60. Oddano ważnych głosów 12452.

Z tego otrzymały:

Lista Nr. 1	2842 głosów
lista Nr. 2	2729 „
lista Nr. 3	4808 „
lista Nr. 4	1463 „
lista Nr. 5	410 „
lista Nr. 6	200 „

Dzielnik wyborczy oblicza się:

12 452 : 61 (tj. 60 + 1) = 204 8/61, najbliższą wyższą liczbą całą jest 205, dzielnik wyborczy wynosi zatem 205.

A więc otrzymują lista:

Nr. 1	2842 : 205 = 13 mandatów	pozostaje	177 głosów
Nr. 2	2729 : 205 = 13 „	„	64 „

Nr. 3	4808 : 205 = 23 mandatów	pozostaje	93 głosów
Nr. 4	1463 : 205 = 7 „	„	28 „
Nr. 5	410 : 205 = 2 „	„	— „
Nr. 6	200 : 205 = 0 „	„	200 „

Rozdzielono zatem 58 mandatów, 2 pozostałe mandaty przypadają po jednym listom Nr. 1 i 3, jako wykazującym największą resztę podziału. Lista Nr. 6 nie otrzymuje żadnego mandatu, ponieważ suma uzyskanych przez nią głosów nie wynosi nawet tyle, ile dzielnik wyborczy.

Przykład 3.

Liczba ławników wynosi 30. Oddano ważnych głosów 2 853.

Z tego otrzymały:

lista Nr. 1	1339 głosów
lista Nr. 2	595 „
lista Nr. 3	463 „
lista Nr. 4	366 „
lista Nr. 5	90 „

Dzielnik wyborczy oblicza się:

2 853 : 31 = 92 1/31, dzielnik wyborczy wynosi zatem 93.

A więc otrzymują lista:

Nr. 1	1339 : 93 = 14 mandatów,	pozostaje	37 głosów
Nr. 2	595 : 93 = 6 „	„	37 „
Nr. 3	463 : 93 = 4 „	„	91 „
Nr. 4	366 : 93 = 3 „	„	87 „
Nr. 5	90 : 93 = 0 „	„	90 „

Lista Nr. 5 nie otrzymuje żadnego mandatu, ponieważ suma oddanych na nią głosów jest niższą od dzielnika wyborczego. Rozdzielono więc wpierw 27 mandatów. Z pozostałych 3 mandatów otrzymują 1 mandat lista Nr. 3, a jeden mandat lista Nr. 4, ponieważ wykazują największe reszty z podziału (91 i 87 głosów). Trzeci mandat przydziela się liście Nr. 1, która posiadając taką samą resztę podziału jak lista Nr. 2 wykazuje jednak większą sumę oddanych na nią głosów. (Uwaga: Gdyby listy Nr. 1 i 2 posiadały tę samą resztę podziału i tę samą ilość uzyskanych głosów, wówczas rozstrzyga los, której z nich ma przypaść pozostały mandat).

Jeżeli przy podziale liczby głosów przez dzielnik wyborczy przypadło według rozdziału o jeden mandat więcej nad oznaczoną liczbę mandatów, odlicza się jeden mandat tej grupie, która posiada najmniejszą resztę podziału, a przy równości reszty tej, która uzyskała najmniejszą liczbę głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los.

Wybranymi ławnikami są ci kandydaci poszczególnych grup wyborczych, którzy kolejno począwszy od pierwszego na liście kandydatów są wymienieni. Dalsi kolejni kandydaci są zastępcami. Jeżeli lista kandydatów zawiera więcej nazwisk niż przypadło stanowisk ławników i zastępców ławników dla danej grupy wyborczej, nie uwzględnia się nadliczbowych nazwisk.

O rozdziale mandatów spisuje się protokół, który podpisują wszyscy członkowie Głównego Wydziału Wyborczego.

§ 17.

Wynik wyborów ogłasza sąd kupiecki, po raz pierwszy przewodniczący Wydziału Powiatowego, natychmiast w powołanej w § 13 gazecie, z zaznaczeniem, że zarzuty przeciwko wyborom należy wnieść w terminie prekluzyjnym jednego miesiąca po wyborach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Równocześnie należy powiadomić wybranych o ich powołaniu jako członków sądu kupieckiego z wezwaniem, by w razie nieprzyjęcia mandatu przedstawili swoje powody sądowi kupieckiemu po raz pierwszy Wydziałowi Powiatowemu.

§ 18.

Urząd ławnika jest urzędem honorowym. Wolno go nie przyjąć i złożyć tylko z tych samych powodów, które uprawniają do nieprzyjęcia bezpłatnego urzędu gminnego. Kto jednak urząd ławnika sprawował przez 6 lat, ma prawo nie przyjąć urzędu tego podczas następnych sześciu lat. Powody nieprzyjęcia uwzględnia się tylko wtenczas, jeżeli wybrany po zawiadomieniu go o wyborze przedstawił je na piśmie w ciągu jednego tygodnia.

Odnośne wnioski rozpatruje Wydział Powiatowy.

§ 19.

Zarzuty przeciwko ważności **wyborów** są dopuszczalne tylko w ciągu jednego miesiąca od ogłoszenia wyniku wyborów. Należy je przedstawić Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Katowicach, który wybory, uchybiające ustawie lub wydanym na podstawie ustawy przepisom wyborczym unieważnia.

§ 20.

Na miejsce ławnika, który zgodnie z decyzją Wydziału Powiatowego jest zwolniony od przyjęcia urzędu, albo który w ciągu okresu wyborczego przestanie być ławnikiem, wstępuje następny kandydat z tej samej listy wyborczej.

§ 21.

Jeżeli wybory nie doszły do skutku albo 2 razy ulegną unieważnieniu, Wojewoda śląski uprawniony jest:

a) wybory, które miały być uskutecznione przez kupców, względnie pomocników handlowych, przeprowadzić przez Wydział Powiatowy,

b) wybory, które miały być przeprowadzone przez Wydział Powiatowy zastąpić mianowaniem członków.

§ 22.

Przewodniczący Sądu Kupieckiego, po raz pierwszy przewodniczący Wydziału Powiatowego ogłasza w powołanej w § 13 gazecie ostateczny skład sądu z podaniem nazwisk i miejsc zamieszkania poszczególnych członków.

§ 23.

Przewodniczący Sądu kupieckiego i jego zastępcy składają przed objęciem urzędu **przysięgę** służbową wobec delegowanego przez Wojewodę śląskiego urzędnika, ławnicy zaś przed pierwszą czynnością służbową wobec przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 24.

Członka sądu kupieckiego, co do którego powstają lub wyjdą na jaw okoliczności, powodujące w myśl niniejszego statutu niewybieralność na sprawowany przez niego urząd, należy z **urzędu usunąć.** Usunięcie następuje przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Katowicach, po wysłuchaniu zainteresowanych.

Członek sądu kupieckiego, uchybiający w sposób poważny obowiązkom urzędowym, może zostać usunięty z urzędu przez Sąd Okręgowy w Katowicach.

Co do postępowania i środków prawnych mają zastosowanie analogiczne przepisy, obowiązujące w należących do Sądów Okręgowych sprawach karnych. Oskarżenie wnosi Prokuratura na wniosek Wojewody śląskiego.

Ławnicy z grona pomocników handlowych, których zarobek roczny z pracy dopiero po wyborze przekroczy kwotę 6.000 złotych zatrzymują urząd do następnego wyboru.

§ 25.

Przewodniczący oznacza na każdy rok kalendarzowy zgóry kolejność, według której ławnicy biorą udział w posiedzeniach sądu kupieckiego, a na wypadek przeszkody po stronie ławnika, powołuje jego zastępcę.

§ 26.

Przewodniczący zawiadamia ławników pisemnie o terminie posiedzeń sądu, w których mają brać udział, zwracając uwagę ich na następstwa niestawienia się.

Na jednomyślny wniosek zainteresowanych ławników przewodniczący może zezwolić na zmianę ustalonej kolejności brania udziału przez poszczególnych ławników w posiedzeniach sądu kupieckiego o ile sprawy, mające być przedmiotem poszczególnych rozpraw, jeszcze nie są wyznaczone.

Wniosek i zezwolenie należy zaprotokólować.

§ 27.

Ławnicy w razie niemożności stawienia się są zobowiązani usprawiedliwić się pisemnie.

Ławników, którzy bez dostatecznego usprawiedliwienia nie jawią się na czas na posiedzenie albo w inny sposób uchylają się od swych obowiązków, należy zasądzić na zapłacenie kary porządkowej do 300 zł. — oraz kosztów spowodowanych niestawiennictwem ławnika. Odnośne orzeczenie wydaje przewodniczący. Przewodniczący może znieść orzeczenie w całości lub częściowo, jeżeli zasądzony usprawiedliwi się później w dostateczny sposób.

Przeciwko temu orzczeniu przysługuje prawo zażalenia do Sądu Okręgowego w Katowicach. Odnośne postępowanie toczy się według przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Ławnicy winni o każdej zmianie swego mieszkania zawiadomić przewodniczącego w ciągu trzech dni.

§ 28.

Sąd kupiecki rozprawia i decyduje, o ile ustawa o sądach kupieckich nie postanawia nic innego, w składzie 3-ch członków włącznie z przewodniczącym. Z ławników musi być jeden kupcem, drugi pomocnikiem handlowym.

§ 29.

Ławnicy otrzymują za każde posiedzenie, w którem brali udział odszkodowanie za stratę czasu, którego wysokość ustala Wydział Powiatowy. Ławnikom z grona pomocników handlowych płaci się o ile ich zarobek, który przez wzięcie udziału w posiedzeniu utracili, przewyższa to odszkodowanie, jeszcze odnośną różnicę. Odszkodowanie płaci się po posiedzeniu. Oprócz odszkodowania ławnicy otrzymują zwrot

kosztów przejazdu do sądu i z powrotem najtańszym środkiem przewozowym. Przy przejazdach kolejowych ławnicy otrzymują zwrot kosztu przejazdu trzecią klasą.

§ 30.

Dla sądu kupieckiego ustanawia się Sekretarjat. Potrzebny lokal i siły biurowe przydziela Wydział Powiatowy.

Sekretarz sądu kupieckiego, którego mianuje Wydział Powiatowy i ewentl. jego zastępca, biorący udział w posiedzeniach sądu kupieckiego jako protokólant, muszą być zaprzysiężeni przez przewodniczącego sądu kupieckiego.

Sekretarjat Sądu Kupieckiego ma być połączony z Sekretarjatem Sądu Przemysłowego w Katowicach.

Wszelkie czynności kasowe i rachunkowe uskutecznia Powiatowa Kasa Komunalna w Katowicach.

§ 31.

Koszta urządzenia i utrzymania sądu kupieckiego, o ile nie znajdują pokrycia w jego dochodach, ponosi powiat Katowicki.

Przewodniczący sądu kupieckiego winien co rok przedkładać sprawozdanie Wydziałowi Powiatowemu z ogólnej działalności sądu.

Cześć II.

Postępowanie.

§ 32.

Sąd kupiecki postępuje według §§ 26—57 i 59—61 ustawy o sądach przemysłowych z dnia 29 września 1901 r. i rozporządzeń z dnia 12 maja i 29 października 1920 roku oraz ustaw z dnia 14 stycznia 1922 roku, względnie 17 lipca 1924 r.

§ 33.

Za rozprawę sporu prawnego przed sądem kupieckim pobiera się jednorazową opłatę, stosownie do wartości przedmiotu sporu.

Opłata wynosi od wartości przedmiotu:

do 20 zł. włącznie	1,— zł.
ponad 20—50 zł. włącznie	1,50 zł.
ponad 50—100 zł. włącznie	3,00 zł.

Od każdych dalszych zaczętych 100 zł. podnoszą się należytości o 3 złote. Najwyższa należytość wynosi 30 zł.

Poza tem mają zastosowanie przepisy § 58 ustępy 3, 4 i 5 ustawy o sądach przemysłowych.

Cześć III.

Sąd kupiecki jako Urząd pojednawczy.

§ 34.

W sporach pomiędzy kupcami i pomocnikami handlowymi lub uczniami co do warunków dalszego trwania lub ponownego nawiązania stosunku służbowego lub naukowego zainteresowane strony mogą powołać sąd kupiecki jako Urząd pojednawczy.

§ 35.

Sąd powołanie musi przyjąć, jeżeli wychodzi od obu stron i zainteresowani kupcy i pomocnicy handlowi oraz uczniowie (kupcy o ile liczba ich wynosi więcej niż 3) — ustanowią zastępców, upoważnionych do wzięcia udziału w rozprawie przed Urzędem pojednawczym.

Zastępcami wolno mianować tylko zainteresowanych, którzy ukończyli 25 rok życia, posiadają obywatelskie prawa honorowe i nie są ograniczeni zarządzeniem sądu we władaniu swoim majątkiem.

O ile pomocników handlowych lub uczni w tym wieku niema albo niema w dostatecznej ilości, dopuścić wolno młodszych zastępców. Liczba zastępców każdej strony z reguły nie powinna przekraczać 3-ch. Urząd pojednawczy może dopuścić większą ilość zastępców.

Urząd pojednawczy rozstrzyga według dowolnego uznania, czy pełnomocnictwa zastępców są wystarczające.

§ 36.

Jeżeli powołanie sądu nastąpi tylko przez jedną stronę, przewodniczący winien drugą stronę lub jej zastępców lub mandatarjuszów o tem powiadomić, starając się równocześnie według możności, by i ta strona zgodziła się na powołanie Urzędu pojednawczego.

§ 37.

Przewodniczący winien i w innych wypadkach gdy zachodzą spory wspomnianego w § 34 rodzaju czynić starania, by strony powołały Urząd pojednawczy i zalecić im to przy nadającej się sposobności.

§ 38.

Przewodniczący jest upoważniony przed rozprawą i podczas rozprawy zawezwać i przesłuchać osoby zainteresowane w sporach. Jeżeli Urząd pojednawczy został powołany według powyższych przepisów, może przewodniczący w przypadku niestawiennictwa nałożyć po uprzedniem zagrożeniu, grzywnę do 100 złotych. Przeciwko nałożeniu grzywny przysługuje prawo zażalenia według przepisów procedury cywilnej.

Za osoby zainteresowane występować mogą ich zastępcy (§ 45 ustawy przemysłowej), prokurenci, kierownicy i t.p.

§ 39.

Sąd kupiecki czynny jako Urząd pojednawczy, składa się, oprócz przewodniczącego, z równej ilości mężów zaufania kupców i pomocników handlowych lub uczni.

Rozprawy Urzędu pojednawczego są jawne.

Mężów zaufania wyznaczają zainteresowani. Jeśli tego nie uczynią, mianuje ich przewodniczący. Jeżeli zainteresowani nie pogodzą się co do liczby mężów zaufania, którzy mają być powołani, przewodniczący oznacza ich liczbę i to przynajmniej dwóch dla każdej strony.

Mężowie zaufania nie mogą być wybrani z pośród zainteresowanych.

Przewodniczący ma prawo powołać jedną albo dwie osoby niezainteresowane jako ławników z głosem doradczym. Przedtem winien wysłuchać obydwie strony.

§ 40.

Urząd pojednawczy, przesłuchując zastępców obu stron, ustala punkty sporne i okoliczności, od których zależy ich ocena.

Urząd pojednawczy a w wypadku § 36 przewodniczący sądu kupieckiego, ma prawo zawezwać i przesłuchać znawców dla wyjaśnienia dotyczących okoliczności.

Każdemu ławnikowi i mężowi zaufania przysługuje prawo stawiania pytań zastępcom i znawcom za pośrednictwem przewodniczącego sądu.

§ 41.

Po wyjaśnieniu okoliczności Urząd pojednawczy, na wspólnej rozprawie daje sposobność każdej stronie do oświadczenia się co do wywodów drugiej strony i również co do zeznań znawców. Następnie Urząd pojednawczy stara się pogodzić strony.

§ 42.

Jeżeli ugoda dojdzie do skutku, należy ogłosić jej treść w gazecie powiatowej, w formie oznajmienia, podpisanego przez wszystkich członków Urzędu pojednawczego i zastępców obu stron.

§ 43.

Jeżeli ugoda nie dojdzie do skutku, Urząd pojednawczy wydaje orzeczenie polubowne odnoszące się do wszystkich spraw spornych pomiędzy stronami. Orzeczenie polubowne wydaje się zwykłą większością głosów, W razie gdy głosy wszystkich powołanych dla kupców mężów zaufania są sprzeczne z głosami wszystkich mężów zaufania pomocników handlowych lub uczni, przewodniczący może wstrzymać się od głosowania i stwierdzić, że orzeczenie polubowne nie doszło do skutku.

§ 44.

Jeżeli orzeczenie polubowne doszło do skutku przewodniczący oznajmia je zastępcom obu stron ustnie lub pisemnie wzywając ich do oświadczenia się w przeciągu przez siebie wyznaczonego terminu, czy orzeczenie przyjmują.

Jeżeli strony w wyznaczonym terminie nie oświadczą się uważa się orzeczenie jako nieprzyjęte.

Po upływie terminu Urząd pojednawczy w podpisanem przez wszystkich swych członków publicznem oznajmieniu ogłasza w gazecie powiatowej treść orzeczenia polubownego i odnoszące się do niego oświadczenia stron.

§ 45.

Jeżeli ani ugoda ani orzeczenie polubowne nie doszło do skutku, przewodniczący Urzędu pojednawczego jest zobowiązany ogłosić to publicznie w sposób przewidziany w § 44.

§ 46.

Mężowie zaufania i ławnicy otrzymują na wniosek odszkodowanie za stratę czasu i zwrot kosztów podróży, według § 29 niniejszego statutu, znawcy (§ 40), zaś odszkodowanie na podstawie ustawy o doszkodowaniu świadków i rzeczoznawców.

Część IV.

Opinje i wnioski Sądu Kupieckiego.

§ 47.

Na żądanie władz państwowych albo Wydziału Powiatowego, sąd kupiecki obowiązany jest wydać opinję w sprawach dotyczących stosunku służbowege lub uczniowskiego w kupiectwie.

Sąd kupiecki ma prawo zwracać się w wymienienonych sprawach z wnioskami do władz, reprezentacyj związków komunalnych oraz do ciał ustawodawczych województwa i państwa.

§ 48.

Opinje sąd kupiecki wydaje przy udziale wszystkich ławników — plenum sądu kupieckiego — pod kierownictwem przewodniczącego.

§ 49.

Do przygotowania wniosków oraz opinji sąd kupiecki może utworzyć ze swego grona Wydział, składający się z kupców i pomocników handlowych w równej ilości. Wybór Wydziału odbywa się, o ile żaden ławnik nie sprzeciwia się temu, przez aklamację w innym razie zapomocą zamkniętych kartek głosowania oddanych przez kupców i pomocników handlowych w ten sposób, że każdy uprawniony do głosowania napisze na kartce głosowania tyle nazwisk, ile należy wybrać członków Wydziału. Za wybranych uważa się tych, na których oddano najwięcej głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los ciągnięty przez przewodniczącego.

§ 50.

Plenum sądu kupieckiego, względnie Wydział sądu kupieckiege zwołuje przewodniczący, który też kieruje rozprawami. Zastępcy przewodniczącego mogą brać udział w obradach z głosem doradczym.

Uchwały plenum sądu kupieckiego — Wydziału — zapadają zwykłą większością głosów włącznie z głosem przewodniczącego. Wniosek, za którym oddano tylko połowę głosów, uważa się za odrzucony.

§ 51.

Plenum sądu kupieckiego musi być zwołane jeżeli co najmniej 6-ciu ławników sądu kupieckiego domoga się, by sprawa przez nich oznaczona stała się przedmiotem wniosku wspomnianego w § 18 ustęp 2 ustawy o sądach kupieckich.

Spraw niewymienionych w § 18 ustęp 2 cytowanej ustawej przewodniczący nie poddaje pod rozprawę.

§ 52.

Z rozpraw plenum sądu kupieckiego należy sporządzić protokół, z którego powinno być widoczne w razie rozbieżności zdań, jakie zdanie było kupców, a jakie pomocników handlowych.

Głosowania należy tak przeprowadzić i zaprotokółować, aby wynik tychże był widoczny osobno co do kupców i osobno co do pomocników handlowych.

§ 53.

Wydaną przez plenum sądu kupieckiego opinję lub uchwalony wniosek należy przedłożyć właściwej władzy razem z odpisem sporządzonego z rozpraw protokółu.

Część V.

Przepisy końcowe

§ 54.

Nadzór służbowy nad sądem kupieckim sprawuje Wojewoda śląski zgodnie z § 177 ustawy powiatowej.

§ 55.

Niniejszy statut wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w gazecie powiatowej powiatu katowickiego.

Katowice, dnia 25. września 1929 r.

Wydział Powiatowy

(—) Kudera *(—) Dr. Seidler* *(—) Wiechuła* *(—) Popek*

Powyższy statut ogłasza się z tem, że według reskryptu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 27. maja 1931 r. — L. dz. PH. 809/16 — ***zatwierdzony został przez Radę Ministrów uchwałą z dnia 12. kwietnia 1931 r*** następującej ***treści:***

„Na podstawie § 1 ust. 4 ustawy o sądach kupieckich z dnia 6 lipca 1904 (Dz. U. R. N. str. 266) w brzmieniu rozporządzeń z dnia 12 maja i 29. października 1920 (Dz. U. R. N. str. 958 i 1843), ustawy z dnia 14 stycznia 1922 (Dz. U. R. N. str. 155) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 322) i ustawy z dnia 17. lipca 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 697) łącznie z § 176 p. 1 ordynacji powiatowej z dnia 13 grudnia 1872 r. w brzmieniu ustawy z dnia 19 marca 1881 r. (Zb. Ust. pr. str. 155, 179) oraz art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej — rozciągniętym na górnośląską część Województwa Śląskiego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 (Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 9) — ***zatwierdza się statut powiatowego sądu kupieckiego w Katowicach, uchwalony*** przez komisaryczny wydział powiatowy ***w dniu 29. września 1927 r, 27. czerwca i 25. września 1929 r.***"

Katowice, dnia 1. sierpnia 1931 r.

Prezes
Wydziału Powiatowego:
w z.
(—) Richter.

Drukiem. „DRUKARNIA SIEMIANOWICKA“ (właśc. P. Pronobis), Siemianowice Śl., ulica Staszyca 17.